

Gedragprotocol voor de getrainde ICALT observator

Voor- en tijdens de les houdt de getrainde observator zich aan de volgende gedragsregels:

- Maakt een afspraak met de betrokken leraar voor het inplannen van een lesobservatie (en een nagesprek)
- Stemt voor de tijd af met de docent waar hij in de klas zal gaan zitten (het liefst waar leerlingen goed te zien en te horen zijn) en of en hoe hij/zij voorgesteld wordt aan de leerlingen (voorbeeld introductie zin: ik ben vandaag in deze les om van jullie leraar en van jullie te leren). De docent heeft de regie.
- Neemt niet deel aan de les, observeert onopzettelijk en niet storend (geen harde toetsenbord aanslag indien er met een laptop of iets dergelijks gewerkt wordt)
- Stelt zich vriendelijk op, toont respect aan leerlingen en aan de docent
- Maakt notities over de geobserveerde les (die eventueel als input dienen voor de nabespreking)
- Vult het observatie formulier in na de les (papieren versie of app versie)

Tijdens het nagesprek houdt de observator zich aan de volgende gedragsregels:

- De observator stelt zich collegiaal op
- Toont begrip voor de emotionele lading van de reacties van de geobserveerde
- Informeert naar de behoeften van de betrokken docente (bijvoorbeeld geen behoefte op dit moment om na te bespreken, dan uitstellen, nieuwe afspraak maken)
- Stelt zich open voor de voorkeur begeleidingsstijl van de betrokken docent
- Weerhoudt zich van beoordelende opmerkingen, stelt zich helpend, ondersteunend op
- Legt aan de betrokken leraar uit dat dit een eenmalige lesobservatie is en dat generalisaties naar zijn/haar geheel functioneren niet gemaakt kunnen worden en ook niet het doel is van de observatie
- Leg aan de docent uit dat dit een vetrekpunt is voor een gesprek dat tot doel heeft “plus en kluspunten” nader te verkennen
- De observator maakt aan de betrokken docent duidelijk hoe er binnen de school gecommuniceerd wordt over lesobservaties en welk doel ze hebben (of controleert of gang van zaken reeds bekend is bij de geobserveerde docent)
- De observator beschermt ten alle tijden de privacy van de docent, dat houdt in dat de les en de persoon van de docent niet met derden besproken wordt zonder dat de docent in kwestie ervan op de hoogte is
- De observator beschermt ten alle tijden de privacy van de geobserveerde leerlingen; dat houdt in dat de leerlingen niet met derden besproken wordt zonder dat de docent in kwestie ervan op de hoogte is

Voorbeeld van een nagesprek. Hiervoor zijn meerdere aanvliegroutes denkbaar, en regio specifiek.

De observator zal ik veel gevallen de vakcoach of de algemene coach zijn van de betrokken docent. Het voorbeeld is vanuit dit perspectief geschreven, waarbij we van de situatie uitgaan dat er meerdere observaties plaatsvinden.

- *De observator geeft tijdens het nagesprek ruimte voor de docent in kwestie om stoom af te blazen, tot rust te komen na de les*
- *De observator verzamelt informatie over de context van de les en de ervaring van de leraar tijdens de les, de opvattingen van de leraar over de interpretatie van de gang van zaken*
- *De observator verwijst naar een vorige lesobservatie en de persoonlijke leerdoelen die toen geformuleerd zijn en informeert naar het leerproces in de tussenliggende periode*
- *De observator geeft feedback aan de docent door als vertrekpunt de docent in kwestie te vragen welk doel hij/zij had met de les (dit kan ook op voorhand aangeleverd worden mbv een lesvoorbereidingsformulier)*
- *De observator kan het gesprek beginnen door het doel van de leraar aan te kaarten (is het een leerdoel of een spoorboekje, wat is een goed leerdoel? En is het niveau van het leerdoel of (meerdere leerdoelen) adequaat voor alle leerlingen in de klas?). Hierbij komen positieve punten naar voren waarop voortgebouwd kan worden*
- *De observator kan het gesprek voortzetten door het doel te koppelen aan het geobserveerd gedrag (wat heb ik gezien en heeft dat bijgedragen aan het doel dat je nastreefde, hierbij komen positieve punten naar voren waarop voortgebouwd kan worden, ook minder sterke punten waarbij de vraag gesteld kan worden welk ander gedrag mogelijk effectiever was geweest). De observator kan op deze wijze steeds vragen in hoeverre het geobserveerde gedrag over de verschillende ICALT domeinen bijgedragen heeft aan het doel (of meerdere doelen) die de docent had.*
- *De observator verkent de rol van onderliggende (stimulerende en remmende) overtuigingen van de betrokken docent*
- *De observator help de betrokken docent om de zone van naaste ontwikkeling te ontdekken met de aangeleerde systematiek*
- *De observator vraagt aan de betrokken docent om een POP te maken in de zone van naaste ontwikkelontwikkelingen deze naar hem/haar te mailen binnen een afgesproken termijn*
- *De observator zorgt voor een afronding van het gesprek en vraagt hoe de docent in kwestie het gesprek heeft ervaren om leerpunten voor zichzelf (als observator) te formuleren*
- *De observator maakt een afspraak voor een volgende lesobservatie*
- *De observator stelt de docent in kwestie op de hoogte en wijze van rapportage dat via de app of de mail zal volgen*